

NIE PODLEGAJĄ ODLICZENIU DAROWIZNY NA RZECZ (art. 3 ust. 4 u. pożytek publ.):

- partii politycznych,
- związków zawodowych i organizacji pracodawców,
- samorządów zawodowych,
- fundacji utworzonych przez partie polityczne,
- a także darowizny na rzecz (art. 26 ust. 5 updof) i (art. 18 ust. 1a updop):
- osób fizycznych,
- osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej prowadzących działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu wyrobów przemysłu elektronicznego, paliwowego, tytoniowego, spirytusowego, winiarskiego, piwowarskiego, a także pozostałych wyrobów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,5%, oraz wyrobów z metali szlachetnych albo z udziałem tych metali, lub handlu tymi wyrobami.

DAROWIZNY - WYKAZ PODMIOTÓW, na które można i nie można dokonać odliczeń

MOŻNA odliczyć darowizny przekazane dla:

1. ochotniczej straży pożarnej;
2. koła gospodyń wiejskich;
3. diecezji;
4. parafii;
5. Caritas Polska;
6. klasztorów;
7. zakonów;
8. seminarium duchownego prowadzonego przez kościoły i związki wyznaniowe;
9. Radia Maryja;
10. Telewizji Trwam;
11. szkół (przedszkoli) niepublicznych (o kwalifikacji szkoły lub przedszkola niepublicznej jako organizacji pozarządowej decyduje charakter podmiotu, który zakłada i prowadzi tę szkołę lub placówkę; za organizację pozarządową można uznać tylko taką szkołę lub placówkę, która nie jest zakładana lub prowadzona przez przedsiębiorcę);
12. fundacji realizujących cele pożytku publicznego;
13. WIELKIEJ ORKIESTRY ŚWIĄTECZNEJ POMOCY;
14. stowarzyszeń realizujących cele pożytku publicznego;
15. szpitali za granicą, gdy są organizacją pozarządową realizującą cele pożytku publicznego,
16. UNESCO Polska.

NIE MOŻNA odliczyć darowizny przekazanej dla:

1. rady rodziców w szkołach i przedszkolach publicznych, jak i niepublicznych;
2. szkoły publicznej, za wyjątkiem darowizny przekazanej na szkolne **koło PCK**,
3. komendy policji;
4. domu dziecka, którego założycielem jest jednostka Samorządowa;
5. biblioteki publicznej,

DAROWIZNY

Umowa darowizny (art. 888 kc i art. 893 kc.)

Przez umowę darowizny darczyńca zobowiązuje się do bezpłatnego świadczenia na rzecz obdarowanego kosztem swego majątku. Darczyńca może włożyć na obdarowanego obowiązek oznaczonego działania lub zaniechania, nie czyniąc nikogo wierzycielem (polecenie).

Cele pożytku publicznego – u. pożytek publ. (art. 4 u. pożytek publ.)

Cele pożytku publicznego to sfera zadań publicznych, która obejmuje zadania w zakresie m.in.:

- pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób,
- działalności charytatywnej,
- podtrzymywania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- działalności na rzecz mniejszości narodowych,
- ochrony i promocji zdrowia,
- działania na rzecz osób niepełnosprawnych,
- działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
- nauki, edukacji, oświaty i wychowania,
- krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży,
- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji,
- upowszechniania kultury fizycznej i sportu,
- ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
- porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania patologiom społecznym,
- pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą,
- działań na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami,
- promocji i organizacji wolontariatu.

Odliczeniu od dochodu zgodnie z art. 26 ust 1 pkt 9 updof podlegają darowizny przekazane na:

- **cele pożytku publicznego** (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. a updof);
- **cele kultu religijnego** (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. b updof);
- **cele krwiodawstwa realizowanego przez honorowych dawców krwi** (art. 26 ust 1 pkt 9 lit. c updof).

w wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż do kwoty stanowiącej 6% dochodu.

Podatnicy updof mogą również **bez limitu** odliczyć od dochodu darowizny przekazane na cele **charytatywno – opiekuńcze** kościoła (art. 26 ust 6d updof).

Podatnik korzystający z odliczeń darowizn na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 9 updof oraz wynikających z odrębnych ustaw **ma obowiązek wykazać w zeznaniu rocznym** (art. 26 ust. 6b updof):

- kwotę przekazanej darowizny,
- kwotę dokonanego odliczenia,
- dane pozwalające na identyfikację obdarowanego, w szczególności
 - jego nazwę,
 - adres
 - numer identyfikacji podatkowej NIP lub numer uzyskany w innym niż RP państwie członkowskim UE lub należącym do EOG, w którym obdarowany ma siedzibę, służący dla celów podatkowych identyfikacji (tylko w przypadku updof).

DAROWIZNY NA CELE POŻYTKU PUBLICZNEGO

Warunkiem odliczenia darowizny na cele pożytku publicznego jest przekazanie darowizny:

- prowadzącym działalność pożytku publicznego organizacjom pozarządowym, o których mowa w art. 3 ust. 2 u. pożytek publ. (t.j. organizacjom nie będącym jednostkami sektora finansów publicznych, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, niedziałającym w celu osiągnięcia zysku, osobom prawnym lub jednostkom nie posiadającym osobowości prawnej, utworzonym na podstawie przepisów ustaw, w tym fundacjom i stowarzyszeniom) lub równoważnym organizacjom określonym w przepisach regulujących działalność pożytku publicznego w innych niż Polska państwach UE lub EOG,
- osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym działającym na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego (art. 3 ust. 3 pkt 1 u. pożytek publ.),

ODLICZENIE OD DOCHODU DAROWIZNY NA RZECZ OPP A WPIS DO KRS

Możliwość odliczenia darowizn przekazanych na rzecz OPP nie jest uzależniona od konieczności posiadania przez obdarowanego statusu Organizacji pożytku publicznego w postaci koniecznego wpisu do KRS. Warunkiem wystarczającym jest samo prowadzenie przez ten podmiot działalności pożytku publicznego w zakresie zadań określonych w stosownych przepisach.

DAROWIZNY NA CELE KULTU RELIGIJNEGO

Podatnik może odliczyć darowizny przekazane na cele kultu religijnego łącznie do wysokości nieprzekraczającej 6% dochodu (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. b updof) lub 6% przychodu (art. 11 ust. 1 uzpdof); Darowizny na cele kultu religijnego, to środki przeznaczone między innymi na: budowę czy remont kościoła, jego wyposażenie, zakup przedmiotów liturgicznych.

Adresatami tych darowizn są w szczególności: kościoły, związki religijne i kościelne osoby prawne (zakony, parafie itd.).

DAROWIZNY NA CELE CHARYTATYWNO-OPIEKUŃCZE

Podatnicy mogą odliczyć **bezlimitowo** od dochodu (przychodu) darowizny na działalność charytatywno-opiekuńczą przekazane kościelnym osobom prawnym.

Działalność charytatywno-opiekuńcza kościoła (np. art. 39 u. Kościół Katol.) obejmuje w szczególności:

- prowadzenie zakładów dla sierot, starców, osób upośledzonych fizycznie lub umysłowo oraz innych kategorii osób potrzebujących opieki,
- prowadzenie szpitali i innych zakładów leczniczych oraz aptek,
- organizowanie pomocy w zakresie ochrony macierzyństwa,
- organizowanie pomocy sierotom, osobom dotkniętym klęskami żywiołowymi i epidemiami, ofiarom wojennym, znajdującym się w trudnym położeniu materialnym lub zdrowotnym rodzinom i osobom, w tym pozbawionym wolności,
- prowadzenie żłobków, ochronek, burs i schronisk,
- udzielanie pomocy w zapewnianiu wypoczynku dzieciom i młodzieży znajdującym się w potrzebie,
- krzewienie idei pomocy bliźnim i postaw społecznych temu sprzyjających,
- przekazywanie za granicę pomocy ofiarom klęsk żywiołowych i osobom znajdującym się w szczególnej potrzebie.

Jeśli darowizna została przekazana na cele charytatywno-opiekuńcze kościelnym osobom prawnym, wówczas jej odliczenia nie ogranicza żaden limit (uchwała NSA z dnia 14.03.2005 r. sygn. akt FPS 5/04 - lex 143465).

Podstawą do bezlimitowego odliczenia darowizn kościelnym osobom prawnym na działalność charytatywno-opiekuńczą są ustawy regulujące stosunki Państwa do poszczególnych kościołów:

- art. 55 ust. 7 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 29 poz. 154 ze zm.),
- art. 40 ust. 7 ustawy z dnia 4 lipca 1991 r. o stosunku Państwa do Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego (Dz. U. Nr 66 poz. 287 ze zm.),
- art. 33 ust. 5 ustawy z dnia 30 czerwca 1995 r. o stosunku Państwa do Kościoła Chrześcijan Baptystów w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 97 poz. 480 ze zm.),
- art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 13 maja 1994 r. o stosunku Państwa do Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 73 poz. 323 ze zm.),
- art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 30 czerwca 1995 r. o stosunku Państwa do Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 97 poz. 481 ze zm.),
- art. 29 ust. 5 ustawy z dnia 30 czerwca 1995 r. o stosunku Państwa do Kościoła Ewangelicko-Methodystycznego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 97 poz. 479 ze zm.),
- art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 13 maja 1994 r. o stosunku Państwa do Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 73, poz. 324 ze zm.),
- art. 24 ust. 5 ustawy z dnia 20 lutego 1997 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego Mariawitów w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 41 poz. 252 ze zm.),
- art. 27 ust. 5 ustawy z dnia 30 czerwca 1995 r. o stosunku Państwa do Kościoła Polskokatolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 97 poz. 482 ze zm.),
- art. 26 ust. 5 ustawy z dnia 20 lutego 1997 r. o stosunku Państwa do Kościoła Starokatolickiego Mariawitów w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 41 poz. 253 ze zm.),
- art. 29 ust. 5 ustawy z dnia 20 lutego 1997 r. o stosunku Państwa do Kościoła Zielonoświątkowego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 41 poz. 254 ze zm.).

Zgodnie z treścią ustaw regulujących stosunki Państwa do poszczególnych kościołów darowizny na działalność charytatywno-opiekuńczą są wyłączone z podstawy opodatkowania w pełnej wysokości. Jedynym ograniczeniem, jest wysokość podstawy opodatkowania podatnika – nie może odliczyć więcej niż wynosi jego dochód do opodatkowania.

WARUNKIEM SKORZYSTANIA Z TEJ ULGI JEST SPEŁNIENIE N/W WARUNKÓW:

- przekazanie darowizny na rzecz kościelnej osoby prawnej na cele charytatywno-opiekuńcze za pokwitowaniem (warunek ten wynika z odrębnych przepisów, na podstawie których dokonywane jest odliczenie),
- otrzymanie od obdarowanego oświadczenia o przyjęciu darowizny – w przypadku darowizny innej, niż pieniężna,
- uzyskanie od kościelnej osoby prawnej w okresie dwóch lat – sprawozdania o przeznaczeniu jej na działalność charytatywno-opiekuńczą (warunek ten wynika z odrębnych przepisów, na podstawie których dokonywane jest odliczenie),
- posiadanie dowodu wpłaty na rachunek bankowy – w przypadku darowizny pieniężnej.

USTALENIE WARTOŚCI I LIMIT DAROWIZNY

Nie podlegają odliczeniu darowizny na rzecz (art. 26 ust. 5 updof):

- osób fizycznych,
- osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej prowadzących działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu wyrobów przemysłu elektronicznego, paliwowego, tytoniowego, spirytusowego, winiarskiego, piwowarskiego, a także pozostałych wyrobów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,5%, oraz wyrobów z metali szlachetnych albo z udziałem tych metali, lub handlu tymi wyrobami.

Limit odliczeń darowizn powinien być odnoszony do dochodu ustalonego zgodnie z art. 9 updof tj. dochodu nie pomniejszonego o straty z lat ubiegłych.

Nie wykorzystanego limitu odliczeń darowizn nie można przenosić do wykorzystania w latach następnym.

DOKUMENTOWANIE PRZEKAZANEJ DAROWIZNY U DARZYŃCY ORAZ OBOWIĄZKI PRZEKAZUJĄCEGO DAROWIZNĘ

Aby wydatki z tytułu darowizn mogły być odliczone od dochodu muszą być przez podatnika odpowiednio udokumentowane. (art. 26 ust. 7 pkt 1-3 updof):

1. dowodem wpłaty na rachunek bankowy obdarowanego - **w przypadku darowizny pieniężnej**;
2. dowodem, z którego wynikają dane identyfikujące darczyńcę oraz wartość przekazanej darowizny wraz z oświadczeniem obdarowanego o jej przyjęciu - **w przypadku darowizny innej niż pieniężna lub innej niż określona w ust. 1 pkt 9 lit. c (czyli oprócz darowizny na cele krwiodawstwa)**;
3. zaświadczeniem jednostki organizacyjnej realizującej zadania w zakresie pobierania krwi o ilości bezpłatnie oddanej krwi lub jej składników przez krwiodawcę;

Dodatkowymi warunkami związanymi z obowiązkiem dokumentowania przez podatnika korzystającego z odliczenia przekazywanych darowizn na rzecz europejskich organizacji prowadzących działalność pożytku publicznego są (art. 26 ust. 6e updof) :

- udokumentowanie przez podatnika oświadczeniem tej organizacji, iż na dzień przekazania darowizny była ona równoważną organizacją do organizacji, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 u. pożytek publ., realizującą cele określone w art. 4 u. pożytek publ. i prowadzącą działalność pożytku publicznego w sferze zadań publicznych, oraz
- istnienie podstawy prawnej wynikającej z umowy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania, lub innych ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, do uzyskania przez organ podatkowy informacji podatkowych od organu podatkowego państwa, na którego terytorium organizacja posiada siedzibę.

W przypadku darowizn dla kościelnych osób prawnych na działalność charytatywno opiekuńczą (nielimitowanych) na podstawie ustaw regulujących stosunki Państwa do poszczególnych kościołów podatnik musi posiadać dokumenty potwierdzające:

- przekazanie darowizny oraz
- pokwitowanie otrzymania darowizny,
- sprawozdanie o przeznaczeniu darowizny na działalność charytatywno - opiekuńczą,
- dowód wpłaty na rachunek bankowy obdarowanego, a w przypadku darowizny innej niż pieniężna dokument, z którego wynika wartość tej darowizny.

Pokwitowaniem przekazania i otrzymania darowizny należy dysponować już w chwili składania zeznania rocznego. Nie musi mieć ono szczególnej formy – wystarczy, że będzie zawierało informację dotyczącą wartości przekazanej darowizny, dane dotyczące darczyńcy i obdarowanego.

Np. samo wręczenie weksla nie powoduje, że została spełniona umowa darowizny. Jej wypełnienie nastąpi z chwilą faktycznej zapłaty, czyli z chwilą realizacji weksla przez uprawnionego, a więc dopiero wówczas nastąpi faktyczne wydatkowanie.

Sprawozdanie obdarowanego z wykonania darowizny, czyli ze sposobu wydatkowania przekazanej kwoty na cele charytatywno-opiekuńcze podatnik powinien uzyskać w ciągu dwóch lat od dnia spełnienia darowizny.

Sprawozdanie nie jest konieczne w momencie odliczenia darowizny, ale jeśli nie zostanie uzyskane w ciągu 2 lat, podatnik będzie musiał skorygować PIT za rok, w którym dokonał odliczenia. W takim wypadku trzeba będzie dokonać korekty odliczenia do wysokości 6% dochodu w pdof (lub 6% przychodu w zpdof).